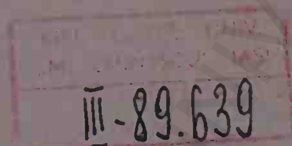
UNIVERSITATEA DIN IAŞI

FACULTATEA DE ŞTIINŢI

Organizarea eĭ şi mijloacele de lucru de care dispune

IAŞI
TIPOGRAFIA „DACIA" ILIESCU, GROSSU & Co.
1906

UNIVERSITATEA DIN IAŞI

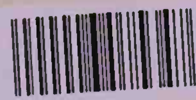

FACULTATEA DE ŞTIINŢI

Organizarea eĭ şi mijloacele de lucru de care dispune

IAŞI
TIPOGRAFIA „DACIA" ILIESCU, GROSSU & Co.
1906

FACULTATEA DE ŞTIINŢI DIN IAŞI

Lista Profesorilor şi a cursurilor ce eĭ predau

---

1) P. BUJOR. *Morfologia animală*
2) V. BUTUREANU. *Mineralogia*
3) C. CLIMESCU. *Geometria analitică*
4) L. C. COSMOVICI. *Zoologia şi Fiziologia animală*
5) V. COSTIN. *Geometria descriptivă*
6) N. CULIANU. *Astronomia şi Geodezia*
7) D. HURMUZESCU. *Căldura şi Electricitatea*
8) A. MANESCU. *Calculul diferenţial şi integral*
9) A. MANESCU. *(suplinitor). Mecanica*
10) AN. OBREGEA. *Chimia organică*
11) P, PONI. *Chimia minerală*
12) AL. POPOVICI. *Botanica*
13) D. RALET. *Algebra superioară şi Teoria funcţiunilor*
14) I. SIMIONESCU. *Geologia şi Paleontologia*
15) I. STRAVOLCA. *Fizica moleculară. Acustica şi Optica*

---

16) I. BORCEA, *maistru de conferinţe. Conferinţe de Zoologie*
17) D. POMPEIU, *maistru de conferinţe* — *Mecanica. Conferinţe pentru Secţiunea fizico-chimică.* *Analiza. Conferinţe pentru secţiunea Matematică.*
18) P. STOENESCU-DUNARE, *maistru de conferinţe* — *Mecanica. Conferinţe pentru secţiunea Matematică.* *Analiza. Conferinţe pentru secţiunea fizico-chimică.*
19) ST. D. POPESCU, *docent. Geografia generală. Curs liber.*
20) LT-COLONEL SC. PANAITESCU, *din Statul Major* — *Geodezie, Astronomie practică şi Nautică. Curs liber.*

Decan, P. BUJOR

Secretar, *C. Jornescu.*

Iaşi, 1 Iunie 1906.

Cultura Științifică

Toată lumea e de acord în a recunoaște că spiritul științific domină azi aproape întreaga activitate omenească. Dacă unele țări civilizate ca Franța, Germania, Anglia și Statele Unite ale Americeĭ de nord sînt azi stăpîne pe mișcarea intelectuală și economică a întregeĭ lumĭ, aceasta se datorește, în mare parte, dezvoltăreĭ enorme ce s'a dat cultureĭ științifice în aceste țări. E ceva fabulos sacrificiile ce au făcut aceste țărĭ pentru dezvoltarea cultureĭ științifice și maĭ fabulos încă rezultatele bune la care ele au ajuns.

De aceea s'a zis, cu drept cuvint, că secolul nostru e secolul științeĭ. In adevăr, după atîta amar de vreme de dezorientare a activitățiĭ omenești, s'a ajuns în fine azĭ la idea că numaĭ o cultura științifică serioasă poate forma oamenĭ în adevăr folositorĭ și în carĭ societatea poate să-șĭ pună cu siguranță toată încrederea.

Numaĭ grație disciplineĭ, adusă de spiritul și metoada științifică, s'a creat azĭ în lume acea mentalitate care insuflețește partea omenireĭ muncitoare și producătoare de bogățiĭ, prin urmare folositoare societățiĭ.

Să știm bine dar că: *scoala științeĭ e scoala adevăruluĭ și a munceĭ. Și că adevărul și munca trebue să insuflețească întreaga activitate omenească.*

Aceasta a ințăles'o foarte bine toate țările civilizate și de acea ele au făcut, după cum spuseiu maĭ sus, sacrificiĭ enorm de marĭ pentru cultivarea și progresarea științeĭ.

Țara noastră, potrivit cu puterile eĭ, a făcut și ea desigur sacrificiĭ îndestul de marĭ pentru cultivarea și pro-

gresarea științeĭ; și de acea și ea, de vro 20—30 de anĭ încoace, a făcut progrese însămnate în această privință.

Aș putea afirma, fără să greșesc, după cum am maĭ afirmat și altă dată, că și noĭ am intrat deja în concertul mareĭ mișcărĭ științifice a țărilor civilizate.

Instituțiile noastre de cultură științifică înaltă sînt organizate aproape pe acelaș picior de egalitate cu instituțiile similare din țările civilizate. Corpul nostru didactic, îndeajuns de bine pregătit, face sforțărĭ din ce în ce maĭ marĭ pentru a corespunde chemăreĭ luĭ.

Bucureștiul și Iașul sînt azĭ două centre științifice însemnate. Congresele noastre științifice ni-au dat o probă evidentă de mișcarea științifică din țara noastră.

Și după cum Universitățile noastre și-aŭ îndeplinit cu prisosință una din primele eĭ menirĭ, dînd țăriĭ un corp didactic secundar bine pregătit, tot așa ișĭ va îndeplinĭ desigur și a doua menire maĭ înaltă, acea de a crea oamenĭ de știință.

Deja, Facultatea noastră de științĭ, a făcut primul pas, acordînd doctoratul în științĭ d-lui N. Costăchescu, unul din distinșii elevĭ aĭ acesteĭ facultățĭ. Doctoratul acesta în științĭ, fiind primul în țara romînească, va însemna, desigur, o epocă frumoasă în istoria cultureĭ noastre științifice.

Putem dar, de azĭ înainte, să avem încredere în puterile noastre.

Deja a început a nu se maĭ simțĭ azĭ așa de viŭ necesitatea ca tineretul nostru să-șĭ facă cultura științifică superioară în universitățile streine.

Experiența a probat cu prisosință că universitățile noastre procură tineretuluĭ doritor de a se instruĭ, mijloace îndestulătoare pentru a-șĭ căpăta o cultură serioasă.

Astfel fiind, credem de datoria noastră, a profesorilor, carĭ ni dăm maĭ bine seamă de cea ce să poate face în universitățile noastre, să atragem atenția tineretuluĭ nostru doritor să se îndrepte pe calea munceĭ și a adevăruluĭ. —Aceasta spre binele și fericirea lor, și a țăreĭ lor.

Organizarea Facultăţiĭ noastre de Ştiinţĭ şi mijloacele de care ea dispune

Facultatea noastră de ştiinţĭ, ca şi facultăţile similare din străinătate, procură tinerilor o cultură specială asupra diferitelor ramurĭ de ştiinţĭ.

Această cultură se capătă prin cursurile speciale şi lucrările practice de laborator.

Ştim cu toţiĭ ce importanţă mare să dă azĭ lucrărilor practice de laborator, cînd e vorba maĭ cu semă de studiul ştiinţilor experimentale.

Graţie clădireĭ nouluĭ palat universitar, facultatea noastră de ştiinţĭ posedă azĭ instalaţiunĭ speciale de laboratoare care ar putea rivaliza cu cele maĭ bune instalaţiunĭ similare din străinătate. Şi concentrarea lor sub acelaş acoperemînt uşurează foarte mult studenţilor trecerea şi comunicarea de la un laborator la altul, procurîndu-li ast-fel, în cursul zilelor de lucru, o economie de timp însemnată.

Toate cursurile facultăţiĭ noastre de ştiinţĭ, afară, bine înţăles, de cele de matematicĭ pure, posedă instalaţiunĭ speciale de laboratoare, înzăstrate suficient cu materialul necesar de lucru, ca aparate, colecţiĭ, bibliotecĭ etc.

Cadrul uneĭ astfel de broşurĭ nu ne permite să descriem amănunţit toată bogăţia acestor instalaţiuni.—Credem însă nimerit să dăm o idee generală asupra acestor instalaţiunĭ şi asupra mijloacelor de lucru de care dispun pentru moment laboratoarele facultăţeĭ noastre de ştiinţĭ.

Laboratorul de chimie minerală.

Director: dl. profesor P. Poni, care predă şi cursul teoretic de chimie minerală.
Şef de lucrări: Dr. N. Costăchescu.
Asistent: Gh. Dima Licenţiat în ştiinţele fizico-chimic.

Ca instalaţiune, acest laborator are totul în conformitate cu cerinţele actuale ale ştiinţeĭ.

El se află instalat în 26 camere ale nouluĭ palat universitar, cuprinzînd ambele etaje ale uneĭ aripĭ construită anume pentru acest laborator. Din aceste camere, 4 sînt comune cu laboratorul de chimie organică iar două sînt camere de serviciu [1]).

In etajul superior se află grupate camerele astfel: deoparte laboratorul privat al profesoruluĭ compus din un biurou, o sală de lucru și o cameră de balanțe; separat, se află o cameră pentru biliotecă și colecțiunĭ. De altă parte, laboratorul mare al studenților compus din două sălĭ vaste, o cameră pentru asistențĭ și o spălătorie. In continuare, tot în etajul superior, se află amfiteatru de curs și sălile de colecțiunĭ pentru mașinĭ și aparate. In etajul inferior se află depozitele și camerele pentru lucrărĭ speciale.

Laboratorul studenților, în special, e o sală vastă, înaltă și luminată din două părțĭ. Intr'însa se află opt mese de lucru cu cîte două părțĭ la care pot lucra, în acelaș timp, 32 de studențĭ; cîte doĭ de fie-care parte a meseĭ. La fie-care masă se află tot necesarul pentru a se putea lucra comod și anume: o serie complectă de reactivi, apă destilată, apă și canal de scurgere, gaz (4 becurĭ), vid (două robinete) lumină electrică și inventarul complect de micile obiecte necesare lucruluĭ.

De jur împrejur, se găsesc nișele de tiraj, în una din care se află băile mariane cu vaporĭ trimiși de la uzina centrală. Un duș de incendiŭ pentru accidente; un mare distilator, ce servește și de etuvă de uscare, complectează instalația aceșteĭ sălĭ, care, trebue să maĭ adaug, e canalizată sub pardosala de mozaic, în toate direcțiunele.

In comunicație cu această sală, se află a doua sală, tot pentru studențĭ, este camera pentru operațiunĭ marĭ. In această cameră se execută toate preparațiunele.

Cele-l-alte sălĭ sînt iarăși instalate pentru diferite lucrărĭ speciale cum d. ex. și camera pentru analiza gazurilor.

In fine, amfiteatrul comun cu laboratorul de chimie or-

---

1) Dr. N. Costăchescu. Laboratorul de chimie minerală al Universității din Iași. Volumul jubilar P. Poni 4 Ianuar 1906.

ganică, apoi biblioteca, conținînd cărțile, și revistele necesare pentru lucrările curente și sala de colecții.

Materialul de lucru, necesar lucrărilor curente, e îndestulător. El se va înbogăți desigur pe măsură ce se va simți nevoe.

Grație acestei instalațiuni admirabile, se pot face, în acest laborator, lucrările practice pentru complectarea cunoștințelor căpătate de studenți la curs, se pot forma chimiști necesari institutelor de analize chimice și fabricelor, se pot face și cercetări științifice, fie de știință pură, fie aplicată.

Laboratorul de chimie organică.

Director: d-l Profesor dr. Anast. Obregea, care predă și cursul teoretic de chimie organică.
Asistent: d-l Ioan Popovici, licențiat in șt. fizico-chimice.
Preparator: d-l Const. David „ „ „

Acest laborator, construit și instalat după acelaș model ca și cel de chimie minerală ocupă aproape acelaș număr de camere în aripa dreaptă a palatului universitar.

In sala mare de lucrări practice a studenților pot lucra în acelaș timp 32 de studenți; fie-care masă de lucru avînd conducte pentru apă, conducte pentru gaz aerian, conducte pentru vid și lămpi electrice. In această cameră sînt instalate patru nișe, o bae mariană, un exicator cu 12 compartimente, cu suflaiŭ, o presă și mai multe agitatoare mecanice.

Laboratorul mai posedă de asemenea:

O cameră mare pentru lucrări de fizică moleculară, prevăzută cu trei nișe și o bae mariană, înzestrată cu diferite aparate necesare lucrărilor de fizică moleculară.

O cameră spațioasă pentru lucrările mari, prevăzută cu patru nișe, o bae mariană, o bae de nisip, mese de ardezie, exicatoare, prese, alambicuri etc.

O cameră mai mică specială pentru lucrările ce necesitează întrebuințarea de hidrogen sulfurat cu nișe speciale și trageri puternice.

O cameră pentru extracţiunĭ cu eter.

O cameră specială pentru analize organice, înzestrată cu sobe de combustie, cu sobe de resistenţă, cu gazometre etc.

O cameră specială a balanţelor de precizie şi a observaţiunelor microscopice.

O bibliotecă cu revistele cele mai uzitate, şi cu cărţĭ de studiĭ.

O colecţie de producte organice şi minerale, instalate în o sală specială.

In afară de acestea, maĭ sînt apoĭ diferite camere pentru producte chimice, pentru sticlăriĭ, pentru aparate; apoĭ o cameră pentru asistenţĭ şi în fine camerile care constituesc laboratorul şi biblioteca directoruluĭ.

In acest laborator, studenţiĭ, pe lîngă lucrările practice, necesare pentru complectarea cunoştinţelor căpătate la cursul teoretic de chimie organică, mai pot face şi alte lucrărĭ speciale şi folositoare în domeniul chimieĭ aplicate.

Laboratorul de Fizică (Căldură şi Electricitate).

Director: dl. Profesor dr. D. Hurmuzescu, care predă şi cursul teoretic de căldură şi electricitate [1].
Şef de lucrărĭ: dl. Nicolae Patriciu, licenţiat în şt. fizico-chimice.
Asistent: dl. Const. Bedreag „ „ „
Custode mecanic: dl. Ioan Manoilescu „ „

Acest laborator, instalat în aripa dreaptă a universităţiĭ, etajul de jos, ocupă maĭ multe sălĭ pentru instalaţia diferitelor lucrărĭ referitoare la căldură şi electricitate.

Cu atelierul de construcţie şi de reparat, acest laborator posedă instalaţiunele necesare pentru întreprinderea cercetărilor asupra chestiunilor celor maĭ noĭ din fizică, ca telegrafia fără sîrmă, fototelefonia, razele X, substanţele radioactive etc.

---

1) Actualmente, dl. profesor Hurmuzescu, fiind secretar general al Ministeruluĭ de Instrucţie, cursul e făcut de dl. dr. P. Bogdan.

Posedă aparatele pentru arătarea și repetarea acestor experiențe.

Toate chestiunele tratate la curs cu experiențe se pot invăța în laborator prin experiențele de demonstrațiune și de măsură.

Chestiunelor de electricitate și în special celor relative la aplcațiunele electricității li se daŭ o mare importanță. Pentru aceasta, cu începerea de la toamnă (1 Noembre 1906) va fi un conferențiar de electricitate industrială și, în laborator, o instalațiune relativă numai la această parte, în care studenții vor putea invăța, în mod practic, a face toate măsurătoarele și determinările necesare unuĭ inginer electrician.

In atelier, studenții vor invăța să cunoască nu numaĭ modul de întrebuințare al diferitelor aparate, dar chair construcția lor, astfel cá la trebuință să știe a modifica și a înbunătăți pe cele existente saŭ chiar să inventeze altele.

Numaĭ astfel se poate invăța cu folos o știință experimentală.

In definitiv, în cursul acesta de fizică și în laboratorul atașat la el, dl. profesor și director respectiv se conduce de următoarele principiĭ:

„Buna ințălegere a cantităților fizice, măsurile executate și preciziunea lor, decí și a legilor fizice numaĭ prin experiențe.

„Legăturile intre legĭ și reducerea fenomenelor prin principiul păstrăreĭ și transformarea energieĭ.

„Generalizărĭ, reducerea explicațiunilor la o teorie generală, coprinzînd cît maĭ multe fenomene.

„Laboratorul fiind singurul mijloc de a pătrunde fenomenele fizice, se dă o mare importanță lucrărilor de laborator.

Pentru a înlesnĭ și a conduce începuturile experimentale ale fie-căruĭ student, în afară de lămuririle ce se dau de către director și preparator, se maĭ găsește la locul unde este instalată experiența și un rezumat coprinzînd noțiunele teoretice pe care se basează acea experiență, mo-

dul practic de întrebuinţare a aparatelor şi rezultatul ce trebueşte dobîndit. Pe lingă aceste instrucţiuni, experimentatorul poate utiliza diferitele tratate de manipulaţiuni ce poseda laboratorul".

Laboratorul mai posedă o bibliotecă conţinînd cărţile cele mai importante în fizică şi revistele cele mai de seamă în aceasta ramură ce apar în cele trei limbi, franţuzeşte, nemţeşte şi englezeşte.

Laboratorul mai posedă:

O sală pentru masurătoarele de lungimi (sferometru, catetometru), de masă (balanţe), de timp.

O sală pentru fenomenele calorifice, termometru etc., fenomenele electrostatice.

O sală pentru studiul fenomenelor magnetice.

O sală pentru măsurătorile de rezistenţă electrica, de intenzitate de curent electric şi de capacitate electrică.

O sală—radigrafie, magnetostrictiune.

O sală—voltametru, etalonarea ampermetrică, galvanizare.

O sală pentru studiul radiaţiunelor.

O sală pentru studiul electricităţii industriale, comparaţia şi etalonarea watmetrelor, izolarea.

O sală pentru fotometrie.

O sală, camera neagră, pentru fotografie.

O instalaţie meteorologică, barometrică absolut şi de înregistrare, termometre maxima şi minima etc.

După cum se vede dar, acest laborator, pe lingă instalaţiele necesare complectărei cunoştinţelor căpătate la cursul teoretic, se dă o mare importanţă şi instalaţiilor speciale relative la aplicaţiile electricităţii.

Laboratorul de Fizică (Fizica moleculară, Optica şi Acustica)

Director: d-l Profesor dr. I. Stravolca, care predă şi cursul teoretic de Fizică moleculară, Optică şi Acustică.
Asistent: d-l dr. P. Bogdan.

Acest laborator, instalat iarăşi în aripa dreaptă a Universitaţii, etajul de jos, ocupă mai multe sălĭ pentru instalaţiunile diferitelor lucrărĭ referitoare la fizica moleculară, la Optică şi Acustică. Posedă sălĭ speciale pentru manipulaţiuni cu studenţiĭ, pentru prepararea experienţilor şi pentru bogata colecţie de instrumente.

Amfiteatrul de curs şi atelierul mecanic de construcţiune fiind comun cu acela al laboratorului de căldură şi electricitate.

Laboratorul de Mineralogie şi Petrografie

Director: d-l Profesor dr. V. Buţureanu, care predă şi cursul teoretic de mineralogie şi cristalografie.
Asistent: d-l Ioan Constantineanu, licenţiat în Sc. Naturale.
Preparator: d-l Roşculeţ, licenţiat în Sc. Naturale.

Acest laborator, îmbogăţit la început de regretatul profesor Gr. Cobălcescu cu o frumoasă colecţie de minerale şi de cristale, colecţie complectă în urmă şi de actualul director, d. profesor V. Buţureanu, posedă un material de lucru foarte bogat şi variat.

Laboratorul ocupă opt săli în etajul al treilea din aripa stîngă a universităţiĭ.

Pe lîngă instalaţiile şi materialul necesar lucrărilor practice ale studenţilor, laboratorul mai posedă şi instalaţiele pentru cercetări speciale. Instalaţie pentru analiza chimică a mineralelor; instrumente pentru studiul cristalelor şi o bogată şi variată colecţie de forme de cristale. Aparate şi instalaţiĭ pentru fotografiarea preparaţiilor microscopice. Microscoape pentru studiul acestor preparaţii etc.

Laboratorul de Zoo-Fiziologie

Director: d-l Profesor dr. L. Cosmovicĭ, care predă și cursul teoretic de Zoologie și Fiziologie.
Asistent: d-l Ioan Luca, licențiat în Științi naturale
Preparator: d-l Anton Gorăscu, licențiat în Științĭ naturale.

Acest laborator, situat în aripa stîngă a universitățiĭ, la etajul al 2-lea, ocupă 12 săli. In una din aceste săli, cea maĭ mare, e frumos aranjată o colecție bogată de animale din toate grupurile. O bună parte a acesteĭ colecțiĭ, reprezintînd fauna țăriĭ noastre, e făcută de d-l director al laboratoruluĭ.

Alte treĭ sălĭ posedă o colecție bogată de instrumente și aparate pentru experiențele fiziologice, dînd posibilitatea de a studia toate funcțiunile viețiĭ.

Sala de lucrărĭ practice a studenților posedă iarăși microscoape și toate instrumentele necesare pentru disecție și istologie. Laboratorul mai posedă aparate și instrumente pentru Fotografie, Radiografie, Projecțiuni, Injecțiĭ, Incubație etc.

Biblioteca laboratoruluĭ conține 802 volume, diferite tratate, unele didactice altele maĭ speciale pentru determinările zoologice, pentru anatomie, embriologie și fiziologie precum și reviste.

Laboratorul de Morfologie (Anatomie comparată si Embriologie)

Director: d-l Profesor dr. P. Bujor, care predă și cursul teoretic de Morfologie animală.
Asistent: d-l Const. Chirica, absolvent al facultățiĭ de Stiinți.
Preparator: d-l Ioan Scriban, licențiat în Stiințĭ Naturale.

Acest laborator, situat în aripa stîngă a universitățiĭ, etajul de jos, ocupă 12 sălĭ.

Sala de lucrărĭ practice a studenților, spațiosă și luminoasă în care pot lucra în acelaș timp 20 de studențĭ,

posedă microscoape și toate instrumentele necesare pentru disecția animalelor și studiul istologic al țăsuturilor animale.

Laboratorul maĭ posedă, în două marĭ sălĭ, o frumoasă și bogată colecție de schelete de animale vertebrate și o colecție de animale marine și de apă dulce pentru studiul anatomieĭ comparate. Colecția de animale marine e făcută de d-l director al laboratorului, iar cea de apă dulce de asistentul și preparatorul laboratoruluĭ.

O sală spațioasă, conținînd acuarele pentru păstrarea și studiul animalelor de apă dulce. Apoĭ instrumente pentru pescuit precum: drage, voloage etc. și o clocitoare pentru studiul dezvoltăteĭ păserilor.

Urmează apoĭ camerele ocupate de laboratorul directoruluĭ, a asistentuluĭ și a preparatoruluĭ etc.

Biblioteca laboratorului conține 700 volume, diferite tratate didactice pentru studențĭ și diferite reviste speciale de anatomie comparată, de embriologie, de istologie și de biologie generală în limbele franceză, germană și engleză.

Numeroase planșe cu figurĭ pentru curs, parte litografiate parte desmnate în laborator.

In fine, instalațiele și biblioteca laboratoruluĭ pot înlesni și cercetărĭ originale.

Laboratorul de Botanică

Director: d-l Profesor dr. Al. Popovicĭ, care predă și cursul teoretic de botanică.
Asistent: d-l Ioan Constantineanu, licențiat in Științĭ naturale.
Preparator: d-l Neculai Arabu " " "

Acest laborator, situat în etajul de sus din aripa dreaptă a universitățiĭ, ocupă 12 sălĭ și o seră.

Două sălĭ sunt instalate cu micoscoape și cu toate instrumentele necesare pentru lucrările practice ale studenților. Laboratorul maĭ posedă, în două marĭ sălĭ, un frumos și bogat muzeu de botanică, mobilat cu dulapurĭ speciale ce

cuprinde herbariul general al laboratoruluĭ .și anume: Herbariul Miciol, Herb. Lydow, Herb. Roumeguère Herb. Hauck și Richter, Herb. T. Husnot, Herb. Migula și Lydow, toate conținînd 32,066 speciĭ de plante.

In mijlocu acesteĭ sălĭ, se găsesc încă 5 dulapurĭ de sticlă cu colecții de plăcĭ de lemn exotice și modele de diferite plante pentru demonstrație la curs.

Laboratorul maĭ posedă și o bogată colecție de produse industriale, alimentare etc. date de plantele exotice. O bună parte din erbariu e făcută de d-l director al laboratoruluĭ și de personalul laboratoruluĭ.

Laboratorul maĭ posedă o sală vastă în care sînt toate aparatele pentru lucrările practice de fiziologie și instalațiele necesare pentru lucrul studenților. Urmează apoĭ laboratorul directoruluĭ, al asistentuluĭ și al preparatoruluĭ.

Biblioteca laboratoruluĭ conține 850 volume diferite tratate didactice și reviste speciale precum și o bogată colecție de tablourĭ murale pentru curs, relative la anatomia, embriologia și fiziologia plantelor.

Afară de aceasta, se va înființa în curînd și o grădină botanică, unde studenții vor putea face lucrările pe teren. Locul pentru facerea acesteĭ grădinĭ e deja ales și planul, după care se vor urma lucrările, e deja făcut.

Laboratorul de Geologie și Paleontologie

Director: d-l Profesor dr. Ioan Simionescu, care predă și cursul teoretic de Geologie și Paleontologie.
Asistent: d-l Gh. Macoveĭ, licențiat în Științĭ naturale.

Pănă la 1905, acest laborator era contopit cu acel de mineralogie și pretrografie, ambele fiind înființate prin stăruința regretatuluĭ profesor Gr. Cobălcescu. De la 1905, laboratorul de geologie a fost dotat cu o sumă proprie și separat. E instalat în aripa laboratoruluĭ de fiziologie.

Printre colecțiile lăsate de Gr. Cobălcescu se poate

menţiona: Colecţia de plante fosile, cea de fosile paleozoice (in special trilobiţi); mulaje de reptile mezozoice.

Printre colecţiile noi, făcute de d. Director al laboratorului, se poate menţiona: fosile jurasice de la Strunga, Valea Lupului, Hărsova; fosile triasice din Dobrogea, fosile cretacice din Valea Muerei (Muscel) şi Cernavoda; fosile terţiare (sarmatice şi levantine).

Biblioteca conţine mai cu seamă lucrări referitoare la terţiar şi mezozoic; aşa în cît se poate înlesni ori ce cercetări originale.

* * *

Din această descripţie sumară, făcută asupra diferitelor laboratoare, alipite pe lîngă facultatea noastră de ştiinţi, se poate vedea în deajuns instalaţiile şi mijloacele suficiente de care se dispune această facultate atît pentru complectarea cunoştinţelor căpătate de studenţi la cursurile teoretice cît şi pentru cercetările mai speciale pe terenul ştiinţei pure şi aplicate.

Guvernele noastre în dorinţa de a crea ramuri nouă de activitate pentru tineretul doritor de muncă, a înfiinţat pe lingă facultatea noastră de ştiinţi şi două catedre de chimie cu aplicaţii practice şi anume: catedra de *chimie agricolă* şi catedra de *chimie technologică*. Ambele aceste catedre îşi vor deschide cursurile şi lucrările lor practice cît mai neîntîrziat.

Tot la facultatea de ştiinţe mai sînt alipite încă două cursuri importante şi anume: cursul de Geografie făcut de d Stefan Popescu, docent universitar şi cursul de *Geodezie, Astronomie practică* şi *Nautică* facut de d. Lt.-Colonel Scarlat Panaitescu din Statul Major.

* * *

Pentru cunoştinţa tinerilor doritori de a urma cursurile Facultăţei noastre de Ştiinţi, dăm aci articolele din regulament privitoare la împărţirea facultăţii noastre în secţiuni, la gradele şi diplomele ce ea conferă, la durata cursurilor şi la condiţiile de înscriere în facultate etc.

Art. 7. Facultatea de ştiinţi este sub-împărţită în 3 secţiuni:

a) Secţiunea de ştiinţĭ matematice
b) Secţiunea de ştiinţĭ fizico-chimice
c) Secţiunea de ştiinţĭ naturale

Art. 8. Fie-care din secţiunele facultăţeĭ eliberează două grade de diplome şi anume: diploma de licenţă şi diploma de doctor.

Art. 10. Durata cursurilor pentru gradul de licenţă este de 3 anĭ, în fie care din secţiunele facultăţeĭ.

Pentru doctorat această durată este de 5 anĭ cel puţin în care număr se cuprind şi ceĭ treĭ anĭ ceruţĭ pentru licenţă.

Art. 11. Pentru obţinerea graduluĭ de licenţiat al uneia din secţiunele facultăţeĭ, studenţiĭ sunt datorĭ să treacă:

a) Examene parţiale de materiĭ
b) Examenul general de licenţă

Art. 12. Anul scolar începe la 1 Octombre şi se termină la 30 Iunie.

Art. 13. Sesiunele de examen au loc, în fie-care an, în lunele Iunie şi Octombre şi anume: de la 10—30 Iunie şi de la 1—15 Octombre. Cursurile încetează la 31 Maĭ.

Art 15. Materiile necesare pentru obţinerea graduluĭ de licenţă sînt împărţite, în fie-care secţiune în 3 grupurĭ. Materiile unuĭ grup vor putea fi audiate în cursul unuĭ singur an scolar. Toate cursurile asupra materiilor de licenţă vor fi făcute complect în fie-care an scolar.

Art. 16. Impărţirea pe grupurĭ a cursurilor de licenţă este următoarea:

A. Secţiunea de Ştiinţĭ matematice

Grupul anuluĭ I-iu:

a) Algebra superioară; b) geometria analitică plană şi în spaţiu (partea I-a); c) geometria practică (partea I-a) şi în semestrul al II-lea, d) analisa infinitesimală (partea I-a).

Grupul anuluĭ al II-lea:

a) Geometria analitică (partea a II-a); b) geometria proiectivă (partea II); c) analisa infinitesimală (partea II-a);

d) mecanica raţională (cinematica şi statica); e) fizica (gravitatea, căldura şi electricitatea).

Grupul anuluĭ al III-lea:

a) Teoria funcţiunilor; b) mecanica raţională (dinamica); c) astronomia; d) fizica (moleculară, optica şi acustica).

B. Secţiunea de Ştiinţĭ fizico-chimice

Grupul anuluĭ I-iu:

Cursurĭ speciale de matematicĭ pentru studenţiĭ secţiuniĭ fizico-chimice: a) geometria analitică; b) calculul infinitesimal (diferenţial şi integral); c) elemente de mecanică.

Grupul anuluĭ al II-lea:

a) Fizica (gravitatea, căldura şi electricitatea cu aplicaţiunile lor); b) Chimia generală (minerală şi organică).

Până la crearea cursuluĭ de chimie aplicată, în grupul al II-lea va figura numaĭ chimia minerală, iar în grupul al III-lea chimia organică.

Grupul anuluĭ al III-lea:

a) Fizica (fizica moleculară, optica şi acustica; b) chimia aplicată industrială şi agricolă (catedrele pentru acest învăţământ sunt deja create); c) cristalografia şi mineralogia.

C. Secţiunea de Ştiinţĭ naturale

Grupul anuluĭ al I-iu:

Cursurĭ speciale de ştiinţĭ fizico-chimice pentru studenţiĭ secţiuneĭ de ştiinţĭ naturale: a) fizica experimentală; b) chimia minerală şi organică; c) mineralogia şi petrografia.

Grupul anuluĭ al II-lea:

a) Zoologia descriptivă; b) morfologia animală; c) fiziologia animală.

Grupul anului al III-lea:

a) Botanica descriptivă, anatomie și fiziologie vegetală; b) geologia și paleontologia.

Art. 20. Pentru a trece examenele anuale de grup, candidatul va trebui să treacă la fie-care materie:

a) o probă scrisă;

b) o probă practică (numai pentru secția fizico-chimică și naturale;

c) o probă orală.

*

Examenul general de licență se trece asupra materiilor coprinse numai în una din seriile așa cum sunt arătate mai jos. Candidatul își alege seria de materii în care s'a specializat și asupra căruia voește să fie examinat:

A. Pentru licența în științile matematice

Seria I. Analiza (coprinzînd algebra superioară, calculul diferențial, calculul integral și teoria funcțiunelor.

Seria II. Calculul diferențial și integral, mecanica rațională și antronomia.

Seria III. Geometria (coprinzînd geometria analitică, geometria proiectivă și aplicațiile geometrice ale calculului infinitesimal.

B. Pentru licența în științile fizico-chimice

Seria I. Fizica generală și cristalografia.

Seria II. Chimia generală și mineralogia.

C. Pentru licența în Științile naturale

Seria I. Zoologia (coprinzînd zoologia descriptivă, morfologia și fiziologia animală).

Seria II. Botanica (coprinzînd botanica descriptivă, morfologia și fiziologia vegetală).

Seria III. Geologia (coprinzînd petrografia, stratigrafia și paleontologia).

Pentru obţinerea gradului de licenţă, candidatul va trebui să treacă:

a) o probă scrisă;

b) o probă practică (pentru secţia fizico-chimice şi naturale);

c) o proba orală

asupra fie-căreĭ materiĭ coprinsă în seria ce şi-a ales.

Condiţiile de inscriere a studenţilor în facultate şi îndatoririle lor relative la frecuentarea cursurilor, conferinţelor şi lucrărilor practice.

Art. 57. Cursurile facultăţeĭ sînt publice. Cele-l-alte lucrărĭ în facultate, precum sînt conferinţele şi exerciţiile, lucrările practice de laborator şi excursiunele, pot fi urmate numaĭ de către studenţiĭ regulat inmatriculaţi. In laborataore şi la excursiunĭ vor putea lua parte, cu autorizarea profesoruluĭ respectiv, şi alte persoane întru cît vor fi locurĭ disponibile.

Art. 58. Se pot inscrie, ca studenţi regulaţi, în orĭ care din cele treĭ secţiunĭ ale facultăţeĭ de ştiinţi, ceĭ care vor poseda certificatul de trecerea esamenuluĭ general de liceu pentru secţiunea reală.

In *secţiunea ştiinţilor naturale*, se vor maĭ putea înscrie şi ceĭ care vor poseda certificatul de trecerea esamenuluĭ de liceu, *pentru secţiunea modernă.*

Ceĭ carĭ au absolvit învăţămîntul secundar în orĭ-ce scoale străine sau în scoalele din ţară, altele de cît licee, nu vor putea fi înscrişĭ ca studenţi regulaţĭ aĭ facultăţeĭ, în conformitate cu aliniatele precedente, de cît după ce vor obţine echivalarea titlurilor cu certificatul de absolvirea învăţămîntuluĭ secundar real sau modern, confurm art 61 al. II din legea învăţămîntuluĭ secundar.

Art. 59. Inscrierea studenţilor regulaţĭ în facultate se va face numaĭ la inceputul anuluĭ scolar în primele 15 zile ale luneĭ Octombre.

Consiliul facultăţiĭ va putea autoriza inscrierĭ în intervalul de la 16—31 Octombre, numaĭ pentru cazurĭ cînd ne-

prezentarea cererei de înscriere, înainte de 15 Octombre, va fi lămurit justificată prin motive de forță majoră.

Art. 60. Pentru a fi înscris ca student regulat, candidatul va prezenta la secretariatul facultăței o cerere în regulă, purtînd timbrul legal și arătînd lămurit:

a) Numele și pronumele candidatului

b) Naționalitatea și religiunea

c) Data și locul nașterei.

d) Numele, profesiunea și domiciliul tatălui său, saŭ al tutoruluĭ.

e) Domicilul candidatuluĭ în oraș.

f) Titlurile și diplomele de învățămînt ce posedă candidatul.

g) Secțiunea facultății pentru care voește sa fie inscris.

O dătă cu această cerere, candidatul va depune la secretariat, în original, toate actele și diplomele sale, relative la indicațiile maĭ sus enumărate, precum: actul de naștere (în extract, eliberat de ofițerul stărei civile), certificatul de absolvirea învățămîntuluĭ secundar și cele-l-alte.

Toate actele depuse la secretariat vor fi clar enumerate în petițiunea de înscriere. Candidatul va primi în schimb o chitanță indicind No. și data de înregistrare a cererei sale, precum și numărul actelor ce a depus.

După deciziunea decanuluĭ, petiționariĭ carĭ îndeplinesc condițiile cerute pentru înscriere, vor fi trecuți în matricola generală a facultății, ca studențĭ regulați, numaĭ după ce vor fi achitat taxa legală și vor fi primit de la secretariat cartea de student și carnetul de cursurĭ.

Art. 61. Actele depuse pentru înscrierea ca student regulat se vor păstra la secretariatul facultății, în dosarul respectiv al studentuluĭ, în tot timpul cit el va rămîne regulat înmatriculat.

Aceste acte nu vor fi restituite celuĭ în drept de cît în caz de exmatriculare: prin absolvirea studiilor prin excluderea saŭ retragerea studentuluĭ din facultate [1]. Acesta

[1] In caz cînd candidatul va avea nevoe de actele sale pentru recrutare, Decanatul iĭ va elibera un certificat constatător că actele sînt la Decanat.—Acest certificat e valabil pentru recrutare (N.D).

va trebui să restitue, în acelaş timp, cartea de student şi caetul de cursurĭ.

Art. 62. In tot timpul cît studentul rămîne regulat inmatriculat, el este dator să avizeze secretariatul facultăţiĭ despre orĭ-ce schimbare a domiciliuluĭ saŭ în oraş.

Art. 66. Numaĭ studenţiĭ, regulat înscrişĭ în facultate, aŭ dreptul să treacă examenele parţiale saŭ generale, necesare pentru obţinerea gradelor de licenţiat saŭ de doctor.

Pentru a fi admişĭ la aceste esamene, eĭ trebue să dovedească regulata frecuentare la cursurĭ şi lucrărĭ practice de laborator, prin vizele date de profesoriĭ şi directoriĭ respectivĭ în caetul de cursurĭ.

Dispense de frecuentare se pot acorda de consiliul facultăţiĭ studenţilor carĭ dovedesc că aŭ urmat unele din cursurile facultăţiĭ în alte scolĭ similare saŭ că împrejurărĭ de forţă majoră i-aŭ impedecat de a urma.

Art. 70. Nicĭ un student nu poate fi inmatriculat, în acelaş timp, de cît cel mult în două din secţiunele facultăţiĭ; iar dacă studentul este inmatricalat şi în altă facultate a Universităţiĭ, el nu va putea figura de cît numaĭ într'una din secţiunele facultăţiĭ de ştiinţĭ, conform cu art. 5 din regulamentul de ordine şi disciplina studenţilor universitarĭ.

BURSELE

Pentru ajutarea studenţilor săracĭ şi meritoşĭ, facultatea noastră de ştiinţĭ acordă, în fie-care an, 21 de burse a o sută leĭ lunar.

12 din aceste burse sînt plătite de stat (Ministerul Instrucţieĭ) şi 8 plătite din fondul «Adamachi» iar una de «Fundaţia Carol».

Bursele plătite de stat şi din fondul «Adamachi» nu se daŭ de cît prin concurs; iar bursa «Fundaţieĭ Carol» se dă în urma recomandăreĭ Senatuluĭ Universitar.

Condiţiile de admitere la concursul pentru bursele «Adamachĭ» sunt următoarele:

1) Numaĭ studenţiĭ lipsiţĭ de mijloace vor avea dreptul a se prezenta la aceste concursurĭ.

2) Bursieriĭ nu vor maĭ putea avea alte ocupaţiunĭ, precum funcţiunĭ sau lecţiunĭ private, sub pedeapsa perderiĭ burseĭ.

3) Eĭ vor trebui să treacă regulat tote examenele şi să facă toate lucrările cerute de regulamentul Universităţiĭ la epocele regulamentare.

4. Bursele se vor acorda pentru timpul legal ce maĭ rămîne studentuluĭ pînă la terminarea studiilor universitare; în orĭce caz, durata lor nu va maĭ fi maĭ mare de $3^1/_2$ anĭ pentru Facultatea de ştiinţĭ. Ele vor putea însă fi retrase înainte de expirarea acestuĭ termin dela aceia carĭ nu vor dovedi aplicaţiune.

5. Se vor admite să concureze şi tinerĭ *din orice parte a ţărilor locuite de Romînĭ în afară de hotarele Regatuluĭ.*

In orice caz, bursierii vor fi luaţĭ exclusiv dintre tinerĭ Romînĭ, fiĭ de părinţĭ romînĭ.

6. Bursieriĭ vor trebuĭ să trimită regulat Academieĭ la finele fiecăruĭ an şcolar certificate de trecerea tuturor examenelor anuale şi dovezile legale ce li se vor cere de Academie, cum că se conformează pe deplin obligaţiunilor ce au contractat, pe tot timpul cît durează bursa. In caz contrariu, bursa se va putea retrage de Academie chiar înainte de expirarea terminuluĭ pentru care a fost acordată.

7. Bursieriĭ nu vor putea în nicĭ un caz să aibă şi o altă bursă, sub pedeapsă de perderea burseĭ Adamachĭ.

8. Pentru acordarea burselor, se va ţinea concurs la Universitatea din Iaşĭ în ziua de 1 Noembrie 1904 şi în zilele următoare, înaintea unuĭ juriu care se va constituĭ la timp.

9. Candidaţiĭ vor adresa, până în seara zileĭ de 27 Octomvrie 1904, d-luĭ Decan al Facultăţiĭ de ştiinţĭ, cererile lor însoţite de următoarele acte: certificatul de trecerea examenuluĭ general de liceu, un certificat constatînd că candidatul este Romîn, fiu de părinţĭ romînĭ, un certificat de pauperitate vizat de Administraţiunea financiară respectivă, cu arătarea tuturor dărilor pe carĭ le plăteşte concu-

rentul sau părinţiĭ luĭ, un certificat de bună purtare liberat de direcţiunea şcoaleĭ secundare în care candidatul şi-a făcut studiile.

10. Concursul pentru candidaţiĭ din anul I al Facultăţiĭ se va face asupra materiilor părţiĭ ştiinţifice a programuluĭ de liceu. El va consta din o probă scrisă, al căreĭ subiect va fi ales de juriu după specialitatea candidaţilor, şi din o probă orală. Pentru candidaţiĭ din aniĭ următorĭ aĭ Facultăţiĭ, alegerea se va face după notele din certificatele de trecerea examenelor anilor precedenţĭ.

11. Candidaţiĭ, membri aĭ familieĭ Adamachi, vor fi preferiţĭ la note egale. Eĭ vor fi dispensaţĭ de certificatul de paupertate.

12. Bursele vor curge din ziua de 1 Noemvrie 1904.

Condiţiile de admitere la concursul pentru bursele plătite de stat sînt aceleaşĭ ca şi pentru bursele «Adamachĭ» afară de condiţia specificată la punctul 11 pentru bursa «Adamachi».

Materiile cerute la ambele aceste concursurĭ sînt:

Pentru bursele de la secţia matematică:

a) O probă scrisă care va cuprinde şi rezolvirea uneĭ probleme din chestiile de matematică, făcute în cursul superior de liceu, (secţia reală).

b) O probă orală asupra aceloraşĭ chestiĭ, cerute la litera precedentă.

c) O probă asupra chestiilor de fizică şi chimie făcute în cursul superior de liceŭ.

Pentru bursele de la secţia fizico-chimică:

a) O probă scrisă asupra chestiilor de fizică şi chimie făcute în cursul superior de liceu (seţia reală).

b) O probă orală asupra acelorașĭ chestiĭ, cerute la litera precedentă.

c) O probă orală asupra chestiilor de matematicĭ din cursul superior de liceŭ.

Pentru bursele de la secţia naturalelor.

a) O probă scrisă asupra chestiilor de Zoologie, de

Botanice și de Geologie, făcută în cursul superior de liceu, (secția reală sau modernă).

b) O probă orală asupra acelorași chestii, cerute la litera precedentă.

c) O probă orală asupra chestiilor de fizică și chimie făcută în cursul superior de liceu.

*

Pe lîngă universitate, mai exista și o cantină care înlesnește masa gratis la 18 studenți saracî și meritoși.

Universitatea mai posedă Fondul «P. Poni» de 25401 lei, adunat din inițiativa profesorilor facultății de științî.

Două treimi din venitul acestui fond e întrebuințat pentru ajutarea studenților saracî și meritoșî, iar o treime pentru lucrări de merit făcute de elevii facultății de științî.

*

Pentru frecuentarea cursurilor facultății de științî, ca și ale celor-l-alte facultăți, studenții vor trebui să plătească o taxă anuală de 40 lei, de o dată sau în 2 rate semestriale. In această taxă se cuprinde și plata laboratoarelor.

Studenții săracî și meritoșî pot fi scutiți de această taxă, dacă vor prezenta acte de paupertate în regulă.

Decan. P. Bujor.

